

UZASADNIENIE

Pierwsza Dyrektywa Rady z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności w całej Wspólnocie, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich (68/151/EWG), została zrealizowana w pierwotnej treści ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209), a także w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037), który wszedł w życie w styczniu 2001 r.

Zmiany Pierwszej Dyrektywy, jakich dokonano dyrektywą 2003/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 czerwca 2003 r., wymagają uchwalenia zmian w obowiązujących przepisach prawa, w związku z koniecznością zapewnienia jawności dokumentów spółek (określona w nowym art. 3 dyrektywy), zezwoleniem na dobrowolne ujawnianie dokumentów spółek w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej (przez dodanie art. 3a), nowymi wymaganiami, co do rodzaju informacji o spółkach (art. 4 dyrektywy) oraz sankcjami za naruszenie przepisów (w zmienionym art. 4 dyrektywy).

Nowy art. 3 dyrektywy nakłada na państwa wspólnotowe obowiązek udostępniania informacji i dokumentów dotyczących spółek, także drogą elektroniczną, najpóźniej z dniem 1 stycznia 2007 r. (przy wcześniejszej możliwości udostępniania informacji z Rejestru jedynie w formie papierowej). Minimalny zakres podmiotowy dyrektywy obejmuje spółki kapitałowe (spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne i spółki europejskie) oraz spółki komandytowo-akcyjne wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS).

Przedstawiony projekt zmian przepisów w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym czyni zadość warunkom dyrektywy, a także uwzględnia wymóg

art. 58 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.), zgodnie z którym, w terminie 4 lat od wejścia w życie ustawy, organy władzy publicznej umożliwią odbiorcom usług certyfikacyjnych elektroniczny dostęp do sądów, w przypadkach gdy przepisy wymagają składania ich w określonej formie lub według określonego wzoru. Takie reguły postępowania obowiązują obecnie m.in. w sądach rejestrowych i w rejestrze zastawów. Nowe przepisy zapewnią składanie wniosków o wpis do KRS (wraz z dokumentami) i przesyłanie orzeczeń sądowych oraz udzielanie informacji z KRS i udostępnianie odpisów dokumentów przez Centralną Informację drogą elektroniczną. Pojęcie „drogi elektronicznej” oznacza, że dane będą wysyłane i otrzymywane w miejscu przeznaczenia za pomocą urządzeń elektronicznych służących do przetwarzania oraz przechowywania danych, a także całkowicie przekazane, dostarczone i odebrane drogą kablową, radiową, optyczną lub inną drogą elektromagnetyczną (np. internetem). Obecnie wyklucza się możliwość wykorzystania elektronicznych nośników informatycznych w postaci dyskietek, płyt, nośników USB, czy innych. Taki sposób przekazywania danych nie przyspiesza i nie ułatwia postępowania (złożenie nośnika musi się odbyć bezpośrednio lub z wykorzystaniem poczty), a ponadto nie gwarantuje jakości danych i ich zabezpieczenia. Także sądy nie są przygotowane technicznie do przyjmowania i odczytywania nośników, które podlegają ciągłym zmianom.

Należy podkreślić, że proponowane zmiany przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, związane z zapewnieniem elektronicznego dostępu do sądu, odnoszą się wyłącznie do postępowania rejestrowego, które jest szczególnym rodzajem postępowania nieprocesowego i nie dotyczą regulacji, np. w zakresie postępowania cywilnego procesowego. Przyjęcie przedstawionych rozwiązań jest niezbędne dla dotrzymania terminów ustawowych, ale nie wyklucza późniejszego ujednoczenia norm do realizacji zadania powszechnego dostępu do sądów.

W chwili obecnej również inne przepisy prawa nie pozwalają na całkowite zastąpienie formy papierowej dokumentów formą elektroniczną, głównie z powodu okrągłych, tłoczonych urzędowych pieczęci, którymi są opatrzone

dokumenty urzędowe. Przewiduje się, że w krótkim czasie odpowiednikiem elektronicznego podpisu osób fizycznych stanie się urzędowa pieczęć elektroniczna. Proponowane przepisy art. 694⁴ § 2 i 3 mają doraźnie umożliwić – także jedynie w postępowaniu rejestrowym – przesyłanie dokumentów urzędowych oraz aktów notarialnych (w postaci wypisów, odpisów i poświadczeń) drogą elektroniczną do sądów, po wcześniejszym ich zeskanowaniu i opatrzeniu przez notariusza bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Nieliczne, dodatkowe zmiany w ustawie o KRS, wynikają z wcześniejszych postulatów zgłaszanych m.in. przez Rzecznika Praw Obywatelskich (dot. art. 19 ust. 4), zainteresowane podmioty (art. 39 pkt 3a) lub przez sądy rejestrowe (w związku z dotychczasową praktyką i powstałymi na jej tle wątpliwościami). Zmiany te mają na celu głównie ujednoczenie przepisów ustawy wobec wszystkich zarejestrowanych podmiotów oraz usprawnienie postępowania rejestrowego.

1) Uzasadnienie zmian w art. 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym związane z inkorporacją dyrektywy oraz dostępem elektronicznym

Projekt zakłada, w zmienionym ust. 2, rozszerzenie zakresu zadań Centralnej Informacji (CI), która dotychczas prowadziła zbiór informacji wpisanych do Rejestru, a ponadto wydawała odpisy, wyciągi i zaświadczenia oraz udzielała informacji z Rejestru w postaci papierowej. Obecnie zadaniem Centralnej Informacji będzie także prowadzenie elektronicznego katalogu dokumentów spółek, ich przechowywanie i udostępnianie kopii dokumentów zainteresowanym. Oprócz bieżącej eksploatacji połączeń Rejestru w systemie elektronicznym, Centralna Informacja utworzy i zapewni wykorzystanie połączeń katalogu w systemie elektronicznym. Taka konstrukcja umożliwi pozostawienie funkcjonującego Rejestru w obecnej strukturze, a zawarte w ustawie o KRS (i innych aktach prawnych) pojęcie „Rejestr” zachowa swą aktualność. Utworzenie elektronicznego katalogu dokumentów spółek w ramach Centralnej

Informacji uzasadnia, aby regulacje dotyczące głównych zasad jego funkcjonowania, znalazły się także w przepisach ogólnych ustawy o KRS. Kolejne rozdziały ustawy regulują bowiem wyłącznie kwestie wpisów dokonywanych w poszczególnych rodzajach rejestrów. Nowy elektroniczny katalog dokumentów spółek nie jest Rejestrem, a jedynie osobną platformą elektroniczną, umożliwiającą udostępnianie kopii dokumentów złożonych do akt rejestrowych podmiotu i przesłanych do katalogu (zgodnie z art. 3 ust. 3 dyrektywy). Dokumenty złożone do sądów rejestrowych w postaci papierowej, przed przekazaniem do katalogu, będą wymagały przetworzenia na formę elektroniczną.

Udostępnienie kopii dokumentów odbywać się będzie na wniosek złożony przez zainteresowaną osobę, przy czym – co należy podkreślić – wybór formy wniosku (elektronicznej lub papierowej) jest jednoczesnym wyborem formy otrzymanej kopii dokumentu. Wskazany przepis dyrektywy nie narzuca relacji między formą złożonego wniosku a formą udostępnienia kopii żadanego dokumentu. Każdy sąd rejestrowy będzie nadal wydawał kopie (odpisy) wszystkich dokumentów złożonych do akt, w formie papierowej, bez względu na datę ich złożenia. Udostępnienie żadanego dokumentu drogą elektroniczną będzie realizowane przez Centralną Informację w sposób w pełni automatyczny, a przyjęte rozwiązanie ma zagwarantować bezpieczną i skuteczną wymianę korespondencji. Wszystkie kopie wydawanych dokumentów będą poświadczane za zgodność z dokumentami znajdującymi się w aktach rejestrowych podmiotu.

Każdy z obecnie eksploatowanych sądowych systemów informatycznych, obsługujących wydziały KRS oraz Centralną Informację, jest z definicji systemem funkcjonującym w rządowej, zamkniętej i bezpiecznej sieci PESEL-NET. Inne, od wskazanego w projekcie, rozwiązanie stwarza problemy legislacyjno-prawne oraz organizacyjno-techniczne, które nie mogą być ignorowane.

Zapewniając elektroniczny dostęp do Centralnej Informacji, zmiana ustawy w art. 4 ust. 3 zagwarantuje także wydawanie – w formie elektronicznej – odpisów, wyciągów, zaświadczeń i udzielanie informacji przez CI. Należy

jednak podkreślić, że tylko papierowa forma odpisu, wyciągu, zaświadczenia i informacji zachowa moc dokumentu wydanego przez sąd (ze względu na możliwość wykorzystania podpisu elektronicznego wyłącznie przez osoby fizyczne i konieczność użycia urzędowych pieczęci). Art. 4 ust. 3, w obecnym brzmieniu, pozbawia takiej ważności informacje udzielane przez CI, choć w praktyce również one (np. o tym, że podmiot nie figuruje w Rejestrze) mają postać dokumentu urzędowego i należy ten stan usankcjonować.

Spośród zadań należących do Centralnej Informacji usunięto obowiązek przekazywania z urzędu organom samorządu gminnego, właściwym według miejsca zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, danych o wpisaniu lub wykreśleniu przedsiębiorcy z Rejestru. Ponieważ rejestracja osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą, jest dokonywana w gminach, a nie jak początkowo planowano w sądach rejestrowych, dotychczasowy przepis art. 4 ust. 2 pkt 4 należy ocenić jako zbędny. Dodatkowo trzeba podkreślić, że zmiana w art. 4 ust. 4a ustawy pozwoli na bezpośrednie i szybkie sprawdzenie na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości aktualnej liczby i rodzajów podmiotów wpisanych do Rejestru. Poza tym sądy rejestrowe przesyłają informacje o przedsiębiorcach właściwym urzędom skarbowym i powielanie tych czynności wobec urzędów gmin nie znajduje uzasadnienia.

Za udostępnianie kopii dokumentów Centralna Informacja pobierać będzie opłaty, stanowiące dochód budżetu państwa, z zachowaniem wyjątku przewidzianego w art. 5.

Treść ust. 4a ustawy zostaje poszerzona na bezpłatne udostępnianie podstawowych informacji o wszystkich podmiotach wpisanych do Rejestru, z wyjątkiem osób wpisywanych do rejestru dłużników niewypłacalnych. Na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości będą ogłaszane podstawowe dane pozwalające na identyfikację podmiotu, m.in. firma, siedziba, adres i numer w KRS oraz dane o złożonych do akt dokumentach przedsiębiorców oraz osób wpisanych do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów

opieki zdrowotnej, w tym również organizacji i podmiotów, które uzyskały status organizacji pożytku publicznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).

W wielu przypadkach dostęp do podstawowych informacji o podmiotach zaspokoi potrzeby zainteresowanych osób albo ułatwi dalsze wyszukiwanie informacji o podmiotach w Krajowym Rejestrze Sądowym.

2) Uzasadnienie do zmian w art. 6

Minister Sprawiedliwości zobowiązany został do wydania rozporządzeń, w których – obok dotychczasowych regulacji – określi szczegółowe zasady wydawania informacji z Rejestru (w pełnym tego słowa znaczeniu) oraz kopii dokumentów z katalogu, a także wysokość opłat za wydawanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń, informacji i udostępnianie kopii dokumentów drogą elektroniczną (pkt 1 i 2). Pierwsze z rozporządzeń powinno także sprecyzować zakres informacji udostępnianych bezpłatnie w ogólnodostępnych sieciach informatycznych.

Wysokość opłat od wniosku o wydanie kopii (odpisu) dokumentu znajdującego się w aktach rejestrowych (w formie papierowej) regulują przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Proponowany pkt 4 zobowiązuje Ministra do wydania zarządzenia, które ureguluje wewnętrzne relacje między sądami rejestrowymi a katalogiem, m.in. przez określenie warunków technicznych i sposobu przesyłania kopii dokumentów z akt rejestrowych do katalogu. Zarządzenie powinno zawierać normy o przetwarzaniu i przesyłaniu drogą elektroniczną dokumentów złożonych do akt rejestrowych do dnia 31 grudnia 2006 r. oraz po dniu 1 stycznia 2007 r.

Wydane na podstawie pkt 5 rozporządzenie ureguluje warunki techniczne dla wszelkich kategorii wniosków i dokumentów składanych do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji drogą elektroniczną, a także wszelkich

pism (w tym postanowień sądu) i kopii dokumentów przesyłanych wnioskodawcom taką samą drogą. Regulacją zostaną objęte kwestie techniczne formularzy wniosków rejestrowych (wraz z załącznikami i dokumentami) o dokonanie wpisu w rejestrze, sposób składania wniosków do CI o wydanie kopii dokumentów z katalogu i wniosków do CI o wydanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń i udzielenie informacji z Rejestru drogą elektroniczną.

3) Uzasadnienie zmiany w art. 8

Realizując wymóg art. 3 ust. 3 dyrektywy, w przepisie podkreślono możliwość otrzymania z Centralnej Informacji – obok postaci papierowej – drogą elektroniczną poświadczonych odpisów, wyciągów, zaświadczeń i informacji o danych zawartych w Rejestrze.

4) Uzasadnienie do art. 8a

W proponowanym ust. 1 określono rodzaje dokumentów, które zostaną objęte elektronicznym katalogiem, aby – wraz z informacjami wpisanymi bezpośrednio do Rejestru – mogły być udostępniane na wniosek zainteresowanych zgodnie z art. 2 i 3 dyrektywy. Odniesienie do dokumentów złożonych do akt rejestrowych również jest ujawnione we właściwym dziale Rejestru. Sądy rejestrowe prześlą do katalogu tylko takie dokumenty spółek kapitałowych i spółek komandytowo-akcyjnych, na podstawie których dokonano wpisu do rejestru lub które zostały przyjęte do akt rejestrowych, czyli dokumenty uprzednio zweryfikowane. Będą to wyłącznie dokumenty, których treść nie została ujawniona bezpośrednio w Rejestrze. Wymienione dokumenty powinny być złożone do akt w języku polskim i – dodatkowo – w jakimkolwiek innym języku urzędowym Unii Europejskiej, o czym mowa w uzasadnieniu do art. 47a ustawy.

Wskazane w pkt 4 roczne sprawozdania finansowe oraz skonsolidowane roczne sprawozdania grup kapitałowych należy rozumieć jako dokumenty określone w art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.), tj. bilans,

rachunek zysków i strat, a także informacja dodatkowa, obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia. Pozostałe części „dokumentów księgowych”, które spółki powinny złożyć do akt za każdy rok gospodarczy, wynikają z treści art. 69 cyt. wyżej ustawy.

Przez ust. 2 realizowana będzie zasada powszechnego dostępu do kopii dokumentów katalogu, gdyż każdy zainteresowany może, po złożeniu wniosku drogą elektroniczną na wskazany adres, otrzymać z CI, również drogą elektroniczną – oprócz dotychczasowych odpisów, wyciągów i zaświadczeń – kopie dokumentów zgromadzonych w katalogu. Oddziały CI, istniejące przy sądach rejestrowych, będą jak dotąd, wydawać odpisy, wyciągi, zaświadczenia oraz udzielać informacji w formie papierowej. Proponowany przepis nie jest sprzeczny z założeniami dyrektywy, gdyż przewiduje jedną z dwóch form wniosku o udostępnienie kopii dokumentów, obok formy papierowej wniosku, przewidzianej w art. 10 ust. 6.

Modyfikacja systemu informatycznego do realizacji omówionych wyżej zadań, tj. zapewnienie urządzeń weryfikujących podpis elektroniczny i kart elektronicznych dla pracowników 50 oddziałów CI (działających przy sądach rejestrowych), wiąże się z kosztami przekraczającymi (szacunkowo) 2 mln zł. Stworzenie warunków technicznych, umożliwiających udostępnianie kopii dokumentów z katalogu i informacji z Rejestru drogą elektroniczną, także przez oddziały CI, byłoby zdecydowanie droższe. Należy przy tym brać pod uwagę dodatkowe koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem tak rozległego systemu informatycznego (przy konieczności zapewnienia jego bezpieczeństwa) i mało popularne wykorzystanie podpisu elektronicznego. W siedzibach sądów rejestrowych (lub oddziałach CI) można zapewnić zainteresowanym dostęp do Internetu, za pośrednictwem którego będą wysyłać wnioski do CI drogą elektroniczną (dostęp taki jest możliwy z każdego komputera posiadającego dostęp do Internetu, przez wejście na odpowiedni serwer Ministerstwa Sprawiedliwości).

Dodany ust. 3 dopuszcza możliwość składania wniosków o udostępnienie dokumentów wymienionych w ustawie drogą elektroniczną po dniu 1 stycznia 2007 r. Ograniczenie dostępności do kopii dokumentów drogą elektroniczną dotyczy tylko dokumentów złożonych do akt rejestrowych przed dniem 1 stycznia 2007 r., jeżeli upłynął 10-letni okres między datą ich złożenia a datą złożenia wniosku o udostępnienie, co jest zgodne z art. 3 ust. 3 dyrektywy. Szczegółowe kwestie przekazywania do katalogu dokumentów elektronicznych przez sądy rejestrowe ureguluje zarządzenie wykonawcze wymienione w art. 6 pkt 4.

5) Uzasadnienie zmian w art. 9 ustawy

Uzupełnienie ust. 2 polega na rozszerzeniu zakresu regulacji i stworzeniu podstaw prawnych do składania do akt rejestrowych, dodatkowo, dokumentów spółek wymienionych w art. 8a ust. 1 ustawy, sporządzonych w jakimkolwiek języku urzędowym Unii Europejskiej wraz z ich tłumaczeniem na język polski poświadczonym przez tłumacza przysięgłego. Nie wcześniej niż po przyjęciu do akt rejestrowych dokumenty zostaną przekazane, w postaci elektronicznej, do katalogu dokumentów.

Zmiana treści zdania pierwszego w ust. 4 jest spowodowana koniecznością usunięcia wadliwej redakcyjnie treści przepisu, z którego usunięto zwrot „albo zmiany innych wpisanych”.

Przepis art. 3 ust. 1 dyrektywy wymienia kilka sposobów przechowywania dokumentacji spółek w każdym państwie członkowskim Unii. W przypadku Polski – zgodnie z art. 2, art. 3, art. 9 i art. 36 ustawy o KRS – Rejestr jest prowadzony przez sądy rejestrowe w systemie informatycznym, zaś dla podmiotu wpisanego do Rejestru prowadzi się odrębne akta rejestrowe, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu we właściwym rejestrze. Do akt rejestrowych podmiotu wpisanego do Rejestru składa się także dokumenty, których art. 2 dyrektywy nie obejmuje.

Obowiązek zapewnienia elektronicznego dostępu do sądów nakazuje dokonać uzupełnienia art. 9 o ust. 5, jeżeli strona złoży do sądu wniosek lub

dokumenty drogą elektroniczną. W aktach rejestrowych przechowywany będzie wówczas wydruk takich wniosków i dokumentów, zarówno w celu ich późniejszego udostępniania w formie papierowej, jak też dalszego postępowania w sprawie (np. przed sądem odwoławczym).

Art. 3 dyrektywy wymaga zapewnienia przez kraje Wspólnoty, autentyczności ujawnianych dokumentów co do ich pochodzenia, jak i integralności ich treści, dlatego elektroniczne kopie dokumentów w katalogu pochodzić będą wyłącznie z sądów rejestrowych. Sposób przechowywania elektronicznych dokumentów w sądach rejestrowych ureguje rozporządzenie wymienione w art. 6 ust. 5.

6) Uzasadnienie zmian w art. 10

Proponowana zmiana pozwala na wgląd do akt rejestrowych wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru, w tym również do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej i dłużników niewypłacalnych. Jest to zasadne, gdyż Rejestr obejmujący wszystkie wpisane w nim podmioty jest jawny (art. 8 ust. 1), a dotychczasowe ograniczenia dostępu do rejestrów innych niż rejestr przedsiębiorców powodowały konieczność każdorazowego występowania o zgodę na ich udostępnienie. W praktyce wydłużało to czas oczekiwania na wydanie akt rejestrowych zainteresowanym. Nowe brzmienie ust. 1 zapewni także dostęp do akt rejestrowych podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego, co jest społecznie pożądane, przy możliwości dokonywania odliczeń podatkowych na ich rzecz.

Z powyższych przyczyn uzasadnione staje się uchylenie ust. 2.

W dotychczasowym brzmieniu pozostają ust. 3, 4 i 5 ze względu na konieczność ograniczenia dostępu do akt rejestrowych (lub tylko niektórych dokumentów złożonych do akt) dłużników niewypłacalnych, co do których dane z rejestru dłużników niewypłacalnych uległy wykreśleniu, gdyż stały się nieaktualne.

Dla zapewnienia spójności przepisów, po dodaniu nowego art. 8a ust. 2, proponuje się wyeksponować w ust. 6 prawo do uzyskania z sądu rejestrowego, w którym przechowywane są akta rejestrowe podmiotu, kopii wszelkich dokumentów złożonych do akt, także bez ograniczeń czasowych. Wydawanie papierowych kopii dokumentów odbywa się na wniosek, złożony w formie papierowej, o czym była mowa w uzasadnieniu do art. 8a.

7) Uzasadnienie zmian w art. 19

W ust. 4 usunięto ograniczenie, że tylko w sprawach o pierwszy wpis można złożyć ponownie poprawiony wniosek ze skutkiem od daty pierwotnego wniesienia, gdyż taka regulacja była wielokrotnie krytykowana, m.in. przez Rzecznika Praw Obywatelskich, jako wyraz nierównego traktowania stron. Obecna propozycja przepisu dotyczy wszystkich wniosków o wpis do rejestru (wykreślenie z rejestru również jest wpisem). W celu zapewnienia sprawności postępowania, dodatkowo proponuje się wprowadzić zapis o możliwości ponownego wniesienia wniosku rejestrowego, wywołującego skutek od daty pierwotnego wniesienia, jeżeli kolejny zwrot wniosku nastąpił na skutek braków uprzednio nie wskazanych w orzeczeniu o zwrocie bądź w jego uzasadnieniu. Rozwiązanie takie jest ponadto zgodne z proponowanym obecnie nowym przepisem art. 479^{8a} § 3 Kodeksu postępowania cywilnego.

Projekt ust. 5 wskazuje na możliwość uzyskania urzędowych formularzy na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, co sankcjonuje istniejący obecnie stan faktyczny.

Nowy ust. 2b uwzględnia wymóg art. 3 dyrektywy oraz implementuje przepis art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, gdyż dopuszcza możliwość składania wniosku o wpis w KRS – obok dotychczasowej formy papierowej – także drogą elektroniczną. Sąd rejestrowy, po otrzymaniu wniosku tą drogą, również drogą elektroniczną, prześle wnioskodawcy potwierdzenie przyjęcia wniosku wraz z podaniem sygnatury, pod którą sprawa została wpisana. Składanie wniosków drogą elektroniczną dotyczy wszystkich podmiotów podlegających wpisowi do

KRS. Należy przypomnieć, że, zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy, dane w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, są równoważne pod względem skutków prawnych, dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Aktualna pozostanie dotychczasowa procedura zwrotu wniosku i wezwań do usunięcia braków, z tym że będzie ona dokonywana drogą elektroniczną. Od dnia 1 stycznia 2007 r. każdy sąd rejestrowy będzie posiadał skrzynkę internetową do odbioru i przesyłania korespondencji drogą elektroniczną.

8) Uzasadnienie zmiany w art. 20 ust. 2a

Z katalogu spraw, w których wpisy do rejestru następują dopiero po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie wpisu, wyłączono sprawy rozpoznawane w trybie art. 12 ust. 3 oraz sprawy dotyczące wpisu dłużników do rejestru dłużników niewypłacalnych (zwanego dalej RDN) na podstawie art. 55, czyli wpisy dokonywane w RDN przez sąd rejestrowy z urzędu. W pierwszym przypadku podstawą wykreślenia niedopuszczalnego wpisu w Rejestrze jest orzeczenie sądu rejestrowego, wydane po wysłuchaniu zainteresowanych osób na posiedzeniu lub po wezwaniu ich do złożenia oświadczenia, dlatego niezasadne staje się utrzymywanie w rejestrze niedopuszczalnego wpisu dłużej niż do czasu wydania decyzji przez sąd rejestrowy. Z kolei dokumenty będące podstawą wpisu w RDN, zgodnie z art. 55 pkt 1-5, to prawomocne orzeczenia sądów lub decyzje administracyjne, dlatego faktyczny wpis do rejestru, polegający na wprowadzeniu do systemu informatycznego danych zawartych w postanowieniu sądu rejestrowego, może nastąpić niezwłocznie po jego wydaniu (zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 20 ust. 1), nie zaś dopiero po uprawomocnieniu tego postanowienia. Obydwa, wyłączone z art. 20 ust. 2a, przypadki nie stwarzają ryzyka dokonania wpisów błędnych lub niezgodnych z prawem, a nowa regulacja powinna zagwarantować aktualność Rejestru.

Nadal w treści art. 20 ust. 2a pozostawiono wpisy dotyczące spraw prowadzonych zgodnie z art. 56 ustawy, tzn. wpisy dłużników do RDN, dokonywane na wniosek wierzyciela posiadającego tytuł wykonawczy, wpisy dokonywane w dziale 4 rejestru przedsiębiorców (art. 41) oraz wpisy zarządzane w trybie art. 24 ust. 3 i 4.

9) Uzasadnienie zmiany w art. 21

Proponowana zmiana przepisu nie odnosi się do dyrektywy i art. 58 ustawy o podpisie elektronicznym, ale ma służyć usprawnieniu postępowania rejestrowego prowadzonego przez sąd „z urzędu”, czyli na skutek informacji o zdarzeniach, które podlegają obowiązkowi wpisu do Rejestru i są przekazywane przez organy, sądy, banki, komorników oraz notariuszy. Wraz z zawiadomieniem wymienieni powinni wskazać sądowi rejestrowemu aktualne dane, niezbędne dla dokonania wpisu, a więc dane rejestrowanych osób (wraz z numerem REGON lub PESEL), ich siedzibę lub adres zamieszkania, dokument uzasadniający wpis, kwotę zaległości oraz inne informacje właściwe dla wpisu w Rejestrze. Brak proponowanego zapisu zmusza obecnie sądy do prowadzenia długotrwałych postępowań uzupełniających lub stwarza problemy w doręczeniu decyzji sądu, a tym samym w ich uprawomocnieniu. Konieczność wprowadzenia zmiany wynika także z nowelizacji art. 1086 § 4 K.p.c., który nałożył na komorników obowiązek zgłaszania do RDN dłużników mających zaległości alimentacyjne za okres dłuższy niż 12 miesięcy. Uzyskanie aktualnych danych, niezbędnych do dokonania wpisu zgodnie z art. 57, jest możliwe głównie w toku postępowania egzekucyjnego, jakie komornik prowadzi.

10) Uzasadnienie zmian w art. 34

Art. 4 dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie Unii, by w pismach i formularzach zamówień spółki podawały informacje o numerze w Rejestrze oraz wskazywały sąd, w którym przechowywane są ich akta rejestrowe. Ponieważ polskie prawo przewiduje udostępnianie (w formie papierowej) dokumentów złożonych do akt rejestrowych także innych podmiotów

wpisanych do Rejestru, nowy pkt 5 nakłada na wszystkich zarejestrowanych obowiązek umieszczania w oświadczeniach danych o numerze KRS i o sądzie rejestrowym przechowującym akta rejestrowe podmiotu. Należy nadmienić, że art. 23 pkt 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2007 r., dokonuje zmiany w ustawie o KRS w ten sposób, że w art. 34 ust. 1 pkt 4 dotychczasowy numer Rejestru zostanie zastąpiony numerem NIP. Należało zatem uzupełnić przepis o brakujące dane rejestrowe w nowym pkt 5.

Dyrektywa wymaga ujawnienia informacji o likwidacji spółki, ale ten warunek spełniają przepisy Kodeksu spółek handlowych dotyczące firmy. Firma spółki handlowej postawionej w stan likwidacji musi zawierać dodatek „w likwidacji”, co podlega ujawnieniu w Rejestrze (art. 274 § 2, art. 461 § 2 i art. 150 K.s.h.), podobnie jak dane o otwarciu i zakończeniu likwidacji spółki, które sąd wpisuje do działu 6 Rejestru przedsiębiorców.

11) Uzasadnienie zmian w art. 39

- a) Zmiana w pkt 3 polega na zamianie słowa „zakresu” na słowo „rodzaju”, gdyż – stosownie do art. 109¹ K.p.c. – prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Skoro ustawowy zakres prokury nie podlega ograniczeniom ze skutkiem wobec osób trzecich, w Rejestrze należy wpisać dane dotyczące rodzaju udzielonej prokury, tj. czy prokury udzielono kilku osobom łącznie (prokura łączna), czy też prokury udzielono oddzielnie (prokura samoistna). Innym rodzajem prokury jest prokura oddziałowa, która także powinna podlegać rejestracji na podanych warunkach.
- b) Do dokonywania określonych zadań w przedsiębiorstwach państwowych, spółdzielniach i jednostkach badawczo-rozwojowych upoważnieni są – na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, art. 54 § 1 ustawy z dnia

16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze oraz art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych – dyrektorzy lub prezesi wraz z pełnomocnikami, działającymi w granicach umocowania. Dotychczas pełnomocnicy ww. podmiotów nie podlegali wpisowi do KRS i nie składali do akt rejestrowych wzorów podpisów, a w konsekwencji nie mogli wykazać swego upoważnienia do reprezentacji podmiotu odpisem z Rejestru. Taki stan prawny powodował liczne trudności, zwłaszcza w przypadkach nieobecności jednoosobowego zarządu. Zgodnie z postulatami zgłaszanymi przez zainteresowane podmioty, analogicznie do prokurentów rejestrowanych w spółkach, proponuje się uzupełnić art. 39 przez dodanie nowego pkt 3a. W dziale 2 rejestru przedsiębiorców zamieszczane będą dane dotyczące pełnomocników spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych oraz jednostek badawczo-rozwojowych oraz zakresu ich pełnomocnictwa.

12) Uzasadnienie zmian w art. 40

Proponowana zmiana pkt 2 ma na celu ujednoczenie procedury rejestrowej i stworzy możliwość ujawniania w rejestrze przedsiębiorców, obok rocznych sprawozdań finansowych, także skonsolidowanych rocznych sprawozdań grupy kapitałowej (art. 2 ust. 1 lit. f i art. 3 ust. 3 dyrektywy).

Dyrektywa zmieniająca 2003/58/WE podkreśliła konieczność zharmonizowania wymagań, stosowanych w przypadku dokumentów księgowych, dotyczących sprawozdań finansowych niektórych typów spółek oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Także, zmieniony w 2004 r., art. 69 ust. 3 ustawy o rachunkowości wprowadził obowiązek zgłaszania do sądu rejestrowego skonsolidowanych rocznych sprawozdań finansowych grupy kapitałowej.

Konsekwencją zmiany wprowadzonej w pkt 2 jest zmiana w pkt 4, zgodnie z którą wpisowi do działu 3 rejestru przedsiębiorców podlega także wzmianka o złożeniu uchwały bądź postanowienia o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Proponowana zmiana pkt 5 uwzględnia fakt, że ustawa o rachunkowości nie wymaga od wszystkich podmiotów składania sprawozdań z działalności. Sprawozdania takie sporządzają aktualnie podmioty wymienione w art. 49 cytowanej ustawy. W dotychczasowym art. 40 pkt 5 ustawy o KRS, wśród podmiotów zobowiązanych do składania sprawozdań z działalności, pominięto przedsiębiorstwa państwowe oraz spółki komandytowo-akcyjne. Dla zachowania aktualności przepisu i jego zgodności z przepisami dotyczącymi rachunkowości, w ust. 5 zrezygnowano z katalogu podmiotów zobowiązanych, ograniczając się do odesłania do odpowiednich przepisów materialnych.

13) Uzasadnienie do art. 47a

Przepis art. 3a ust. 2 dyrektywy nakazuje państwom członkowskim Wspólnoty uchwalenie przepisów umożliwiających spółkom kapitałowym i spółkom komandytowo-akcyjnym sporządzenie i dodatkowe złożenie do akt rejestrowych dokumentów wskazanych dyrektywą (wymienionych w proponowanym art. 8a ustawy), w jednym z języków urzędowych UE. Taką sytuację ureguje nowy art. 47a ust. 2 ustawy.

Jednocześnie, w celu zapewnienia zgodności dokumentów składanych obowiązkowo do akt w języku polskim z treścią dokumentów składanych dodatkowo w języku obcym, przepis nakazuje załączyć tłumaczenie takiego dokumentu na język polski, poświadczone przez tłumacza przysięgłego. Tłumaczenie dokumentów ogłaszanych w języku obcym ma zagwarantować ich wiarygodność i – co najmniej – spójność z dokumentami złożonymi do akt obowiązkowo. Zgodnie z ust. 3 spółki będą dobrowolnie ogłaszać treść dokumentów sporządzonych w jakimkolwiek języku unijnym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B”, w którym obecnie przedsiębiorcy ogłaszają, np. sprawozdania finansowe w języku polskim, wymagane przepisami o rachunkowości. Dodatkowo art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych stanowi podstawę prawną dla dokonywania ogłoszeń i obwieszczeń przedsiębiorców, jeżeli odrębne

przepisy nie zobowiązują do ich ogłaszania w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Podobną regulację należy zastosować w przypadku informacji o wpisach dokonanych w Rejestrze w języku polskim, który jest jednym z języków urzędowych UE. Projektowany art. 47a ust. 1 zezwala spółkom na dobrowolne ogłaszanie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, w jakimkolwiek innym języku urzędowym Wspólnoty, informacji o dokonanych wpisach do Rejestru wraz z ich poświadczonym tłumaczeniem na język polski. Nie można wykluczyć, że informacja o wpisie nie będzie identyczna z treścią samego wpisu w Rejestrze, jednak jej poświadczony tłumaczenie pozwoli na dostrzeżenie ewentualnych różnic. Pismem właściwym dla takich ogłoszeń pozostaje Monitor Sądowy i Gospodarczy, w którym obowiązkowo ogłasza się wpisy do Rejestru dotyczące wszystkich przedsiębiorców. Proponowane przepisy pozwolą zachować podstawowy podział na dzienniki przewidziane do publikowania wpisów w KRS oraz dobrowolnych ogłoszeń i obwieszczeń przedsiębiorców.

Ust. 4 jest implementacją art. 3a ust. 4 dyrektywy na wypadek rozbieżności między informacjami i dokumentami ogłoszonymi w języku polskim a dobrowolnymi ich tłumaczeniami. Takie tłumaczenia nie mogą stanowić podstawy zarzutu wobec osób trzecich, które mogą powołać się na dobrowolnie ogłoszone tłumaczenia, chyba że spółka udowodni, że osoby trzecie były poinformowane o wersji w języku polskim.

Zmiany w ustawie nie przewidują dokonywania wpisów do KRS w językach obcych, z wyjątkiem nazw własnych, gdyż dokonanie takiego wpisu do Rejestru wiązałoby się, np. z koniecznością złożenia formularzy wypełnionych w języku greckim. Możliwość dokonywania czynności w języku obcym przez podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium RP oraz składania oświadczeń woli, podań i innych pism w takich językach ograniczają art. 5 i 11 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999, z późn. zm.).

Uzasadnienie zmian w Kodeksie spółek handlowych

Zmiana w art. 127, art. 206 § 1 i art. 374 § 1 Kodeksu spółek handlowych ma zapewnić właściwe wykonanie art. 4 dyrektywy, a zatem zobowiązać spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki komandytowo-akcyjne i spółki akcyjne (tym samym także spółki europejskie), aby we wszelkich składanych pismach i zamówieniach handlowych, a także na swoich stronach internetowych, wskazywały – obok dotychczasowych – także nowe informacje o spółkach, tj. oznaczenie sądu rejestrowego, w którym przechowywana jest dokumentacja spółki oraz numer rejestru, pod którym spółka jest zarejestrowana, a ponadto dane o wysokości kapitału zakładowego i kapitału faktycznie wpłaconego (ostatnie dane nie dotyczą spółek z o.o., które pokrywają kapitał zakładowy w całości). Wprowadzony obowiązek ma zagwarantować bezpieczeństwo obrotu oraz upowszechnić i ułatwić dostęp do informacji o spółkach. Stosowanie proponowanych przepisów jest obligatoryjne także wobec osób pozostających ze spółkami w stałych stosunkach gospodarczych, gdyż dyrektywa nie czyni w tym względzie żadnych wyjątków. W związku z powyższym proponuje się dodać w art. 127 K.s.h. § 5 oraz uchylić § 2 w art. 206 i 374 K.s.h. W celu uniknięcia dwukrotnego zapisu o wysokości kapitału zakładowego, w art. 374 K.s.h. należało uchylić dotychczasowy § 3.

Kodeks nie przewidywał obowiązku ujawniania przez spółki numeru identyfikacji podatkowej NIP. Ponieważ wprowadzone zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym nakazują wpisywanie do Rejestru z dniem 1 stycznia 2007 r. numeru NIP i numer ten stanie się cechą identyfikacyjną przedsiębiorcy, należało także ujednolicić w tym zakresie przepisy Kodeksu spółek handlowych, dotyczące wszystkich spółek objętych dyrektywą.

Zmiana w art. 595 § 1 jest konsekwencją zmian proponowanych w art. 127, 206 i 374 K.s.h. i wynika z treści art. 6 dyrektywy, który nakazuje państwom członkowskim Wspólnoty wprowadzić kary w przypadku braku ujawnienia obowiązkowych informacji o spółkach przewidzianych w art. 4 dyrektywy.

Uzasadnienie do zmian w Kodeksie postępowania cywilnego

Dodane w art. 694³ nowe paragrafy 3-5 stanowią o możliwości złożenia wniosku do sądu rejestrowego drogą elektroniczną – stosownie do wymogów art. 58 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym. Regulacja proponowana w § 3 jest odpowiednikiem art. 19 ust. 2b ustawy o KRS, jednak wymaga powtórzenia ze względu na możliwość składania drogą elektroniczną także wniosków w sprawach dotyczących rejestru zastawów, których również dotyczą przepisy księgi drugiej, działu VI Kodeksu postępowania cywilnego.

Każdy wniosek rejestrowy przesyłany drogą elektroniczną powinien być opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu art. 3 pkt 2, 10, 12 i 22 tej ustawy. Złożenie wniosku rejestrowego z wykorzystaniem drogi elektronicznej i ujawnienie adresu elektronicznego, z którego wniosek został wysłany, pozwoli na dalszą wymianę korespondencji z wnioskodawcą taką samą drogą. Elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji, pozostawionej w skrzynce wnioskodawcy, wraca do sądu (nie zostaje po adresie wnioskodawcy) i ponowne jej przesyłanie jest zbędne. Ministerstwo Sprawiedliwości posiada wszelkie instrumenty umożliwiające kontrolę umieszczenia i dalszego pozostawiania przesyłki pod danym adresem elektronicznym. W wypadku braku potwierdzenia odbioru korespondencji (z przyczyn obiektywnych, niezależnych od wnioskodawcy, np. awarii sieci przesyłowej) i dla ułatwienia zakończenia postępowania doręczeniowego, wprowadza się 14-dniowy termin na przyjęcie skuteczności doręczenia. Przy takim rozwiązaniu nie ma znaczenia, czy wnioskodawca rzeczywiście przeczytał treść pliku. Analogiczne rozwiązanie stosowane jest przy tradycyjnym doręczeniu korespondencji „przez awizo”. System będzie uniemożliwiał zniknięcie elektronicznej korespondencji bez odnotowania tego faktu.

Zmiany w art. 694⁴ są niezbędne z uwagi na różne rodzaje dokumentów składanych w postępowaniu rejestrowym. Oprócz podstawowej, dotychczasowej zasady, że dokumenty powinny być składane w oryginale lub poświadczonym urzędowo odpisie, należało określić warunki dokumentów

przesyłanych do sądu drogą elektroniczną (§ 2), jak też dokumentów, które – z zasady – nie mogą mieć formy elektronicznej, np. wypisy aktów notarialnych, ale mogą być przesłane do sądu z wykorzystaniem drogi elektronicznej. Mając na względzie, że aktualnie część dokumentów urzędowych może być sporządzona wyłącznie w formie papierowej (warunkiem ich sporządzenia jest opatrzenie urzędową pieczęcią), dopuszcza się przetworzenie dokumentu papierowego, np. przy użyciu skanera, na odpis możliwy do przesłania drogą elektroniczną. Taki odpis dokumentu może być przesłany do sądu, po opatrzeniu bezpiecznym podpisem elektronicznym notariusza weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. W ten sam sposób mogą być poświadczane przez notariusza inne dokumenty w formie papierowej (których sam nie sporządzał) oraz wzory podpisów, w celu ich przesłania drogą elektroniczną. Bezpieczny podpis elektroniczny daje obecnie większą pewność prawdziwości i autentyczności dokumentu, niż tradycyjna pieczęć urzędowa.

Uzasadnienie zmian do ustawy o rachunkowości

Proponowana zmiana ustawy dotyczy pkt 1, 3 i 4 w art. 79. Ma ona na celu doprecyzowanie przepisu karnego w zakresie objęcia sankcjami; niepoddania badaniu, niezłożenia do ogłoszenia a także niezłożenia w rejestrze sądowym wszelkich sprawozdań finansowych wymaganych przez ustawę o rachunkowości. Zmiana art. 79 pkt 4 ustawy transponuje art. 6 lit. a dyrektywy 2003/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 czerwca 2003 r. zmieniającej dyrektywę Rady 68/151/EWG w zakresie wymagań dotyczących jawności w odniesieniu do niektórych typów spółek. Natomiast rozszerzenia katalogu czynów objętych sankcjami (dot. braku badania i ogłaszania sprawozdań) ma na celu ujednoczenie tych regulacji (projektowany art. 79 pkt 1 i 3 ustawy o rachunkowości).

Uzasadnienie do zmiany w ustawie o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego

Art. 1 ust. 3 pkt 3 ustawy przewiduje, że tylko obwieszczenia i ogłoszenia wymagane przez ustawy ogłasza się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wpisy do Rejestru, dokonane w języku polskim i dotyczące spółek, są ogłaszane na podstawie ust. 1 cytowanego przepisu. Ponieważ art. 3a ust. 2 dyrektywy wymaga, aby informacje o wpisie do Rejestru mogły być dobrowolnie ogłaszane przez spółki, w jakimkolwiek języku urzędowym Unii, należy zagwarantować możliwość publikacji danych w dzienniku urzędowym tej samej rangi. Z uwagi na dobrowolność ogłoszenia, przepis ust. 3 powinien dopuszczać możliwość ogłoszenia wprowadzoną art. 47a ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Zmiany ustawy implementujące przepisy Pierwszej Dyrektywy, zmienionej dyrektywą 2003/58/WE z dnia 15 czerwca 2003 r. obejmują swoim działaniem:

- spółki akcyjne,
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
- spółki komandytowo-akcyjne,
- spółki europejskie.

Zmiany ustawy w obszarze elektronicznego dostępu do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego i Centralnej Informacji KRS:

- Wydziały Gospodarcze Krajowego Rejestru Sądowego w sądach rejonowych,
- osoby składające wnioski rejestrowe i dokumenty do wydziałów KRS,
- osoby korzystające z usług Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego.

Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście projektowanych zmian ustawy będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Projektowane zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym zwiększą jawność życia gospodarczego przez zwiększenie dostępności dokumentów spółek kapitałowych, takich jak akty założycielskie (umowy i statuty) oraz sprawozdania z działalności i finansowe. Stworzą również nowy kanał dostępu do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego sądów gospodarczych, co powinno zwiększyć dostępność sądów rejestrowych dla przedsiębiorców i ułatwić (a tym samym przyspieszyć) dokonywanie przez nich wpisów w Rejestrze.

Oba powyższe czynniki powinny się przyczynić do zwiększenia atrakcyjności prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno dla podmiotów krajowych jak i zagranicznych.

Projektowane zmiany powinny również wpłynąć pozytywnie na pewność obrotu gospodarczego, gdyż poszerzony i ułatwiony dostęp zarówno do wydawanych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego odpisów, zaświadczeń i informacji, jak i dostęp do, dotychczas przechowywanych w aktach rejestrowych, dokumentów spółek, w znaczący sposób ułatwi przedsiębiorcom zbieranie informacji o ich kontrahentach i jednocześnie znacząco go przyspieszy, co w sposób bezpośredni przekłada się na zwiększenie pewności obrotu gospodarczego.

Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy, jednak, ze względu na zwiększenie pewności i jawności obrotu gospodarczego, pośrednio mogą korzystnie oddziaływać na rynek pracy.

Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanych zmian ułatwi dostęp zarówno do wydziałów gospodarczych Krajowego Rejestru Sądowego, do dokumentów wydawanych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego, jak też do dokumentów spółek dla osób i podmiotów, które przebywają lub prowadzą działalność gospodarczą w regionach oddalonych od ekspozytur Centralnej Informacji i wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego.

Wpływ na finanse publiczne

Wejście w życie projektowanych zmian ustawy spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa.

Będą one polegały na konieczności:

- dostosowania systemu informatycznego Krajowego Rejestru Sądowego do możliwości wydawania w formie elektronicznej dokumentów przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego, zmiany w tym zakresie wymagają nakładów w wysokości 300 tys. PLN,
- dostosowanie systemu informatycznego pełniącego funkcję repertorium elektronicznego, wykorzystywanego w wydziałach KRS do:
 - możliwości odbioru pism procesowych w formie elektronicznej,
 - możliwości wysyłania stronom pism procesowych w formie elektronicznej,
 - umożliwienie przesyłania w formie elektronicznej dokumentów spółek i odpowiedniego ich oznaczania do systemu informatycznego przechowującego i udostępniającego te dokumenty,planowana kwota konieczna do zapewnienia w tym zakresie, to 750 tys. PLN,
- utworzenia systemu informatycznego zapewniającego przyjmowanie, przechowywanie i przekazywanie dokumentów spółek w formie elektronicznej, planowana kwota konieczna do zapewnienia w tym zakresie, to 2 000 tys. PLN,
- utworzenia systemu informatycznego (portalu internetowego Ministerstwa Sprawiedliwości), który umożliwiać będzie:
 - składanie przez strony pism procesowych w formie elektronicznej i również otrzymywanie ich przez strony,
 - składanie wniosków do Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego o wydanie dokumentów i możliwość ich otrzymania w formie elektronicznej,
 - składanie przez osoby i podmioty wniosków w postaci elektronicznej o wydanie dokumentów spółek i otrzymanie ich w postaci elektronicznej,
 - składanie pism, wniosków, próśb, zapytań w formie elektronicznej do Ministerstwa Sprawiedliwości i uzyskiwanie w tej formie odpowiedzi,portal internetowy w przyszłości będzie zapewniał również dostęp elektroniczny do innych wydziałów sądów, planowana kwota do zapewnienia w tym zakresie, to 2 770 tys. PLN,

- wyposażenia wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego w profesjonalne skanery dokumentowe oraz system informatyczny wspomagający i kontrolujący proces przetwarzania dokumentów wpływających i przechowywanych w aktach do postaci cyfrowej, system taki musi w sposób maksymalny zautomatyzować proces przetwarzania dokumentów do postaci elektronicznej i jednocześnie zapewnić jego bezbłądność i poprawność w takim stopniu, aby nie było konieczne zatrudnianie w wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego wyspecjalizowanych kadr, w zakresie obowiązków, których byłoby przetwarzanie dokumentów do postaci cyfrowej, planowana kwota do zapewnienia w tym zakresie, to 1 700 tys. PLN.

Ministerstwo Sprawiedliwości zaplanowało na powyższe cele w budżecie na rok 2006 kwotę w wysokości 6 820 tys. PLN. Środki w wysokości 700 tys. PLN konieczne są do zapewnienia w roku 2007. Ważnym jest również to, że w związku z zapewnieniem dostępu elektronicznego do wydziałów sądowych, Ministerstwo Sprawiedliwości zaplanowało na rok 2006 zmianę ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, a większość kosztów związanych z realizacją zmian tej ustawy zostanie pokryta w ramach wymienionych wyżej kwot.

Ze względu na konieczność zapewnienia ciągłego funkcjonowania portalu Ministerstwa Sprawiedliwości, a tym samym dostępu elektronicznego do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego oraz systemu przechowywania i udostępniania formy elektronicznej dokumentów spółek, konieczne jest zapewnienie w budżecie państwa kwot umożliwiających serwisowanie modyfikację tych systemów informatycznych, należy założyć, że kwoty te nie powinny rocznie przekroczyć łącznie 500 tys. PLN.

Ze względu na planowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości udostępnienie w Internecie (przez portal Ministerstwa Sprawiedliwości) bieżącej listy podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego, na której dostępne byłyby informacje z działu pierwszego i drugiego Rejestru, należy liczyć się z obniżeniem wpływów do budżetu państwa z tytułu zapytań do Centralnej Informacji o numer KRS danych podmiotów, jednak zmniejszony wpływ

powinien być zrekompensowany zwiększonymi wpływami z zapytań o pozostałe dokumenty wydawane przez Centralną Informację, jednocześnie koszty wydatkowane na budowę systemu przechowywania i udostępniania w formie elektronicznej dokumentów spółek powinny być w znacznej części, w okresie kilku lat, pokryte przez opłaty pobierane za udostępnienie tych dokumentów, a jednocześnie powinny ulec obniżeniu ponoszone przez wydziały koszty obsługi wydawania kopii tych dokumentów w dotychczasowej formie.

Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt ustawy przekazany został w dniu 31 marca 2006 r. następującym organizacjom i podmiotom:

- Krajowej Radzie Sądownictwa,
- Krajowej Radzie Radców Prawnych,
- Naczelnej Radzie Adwokackiej,
- Krajowej Radzie Notarialnej,
- Krajowej Radzie Komorniczej,
- Business Centre Club,
- Krajowej Izbie Gospodarczej,
- Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacji Pracodawców Polskich,
- Związkowi Rzemiosła Polskiego,
- Związkowi Banków Polskich.

Krajowa Izba Gospodarcza z zadowoleniem przyjęła nowelizację ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym wprowadzającą elektroniczny dostęp do informacji i dokumentów rejestrowych. Jednocześnie Izba wniosła o pilne uchwalenie ustawy, aby przedsiębiorcy mogli, z odpowiednim wyprzedzeniem, zapoznać się z nowymi regulacjami.

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1014), w dniu 31 marca 2006 r. projekt ustawy udostępniony został w podmiotowym Biuletynie Informacji Publicznej

– na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości. Dotychczas żaden podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

W dniu 20 kwietnia 2006 r. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego RP zgłosił uwagę do proponowanej zmiany art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209, z późn. zm.), odnoszącą się krytycznie do uregulowania wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Rejestru oraz za udostępnianie kopii dokumentów z katalogu w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Pierwszy Prezes SN zaproponował skreślenie bądź uchylenie art. 6 pkt 2 ustawy o KRS ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398), która w rozdziale 5 oraz w art. 77 i 78 określa zasady i wysokość opłat w sprawach z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego oraz opłat kancelaryjnych.

Zgłoszona uwaga nie mogła zostać uwzględniona, gdyż przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych dotyczą wyłącznie opłat sądowych obowiązujących w postępowaniu przed sądami rejestrowymi, nie zaś opłat za udzielanie informacji i wydawanie dokumentów przez Centralną Informację KRS.

W tym zakresie pozostało w mocy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2000 r., będące aktem wykonawczym do ustawy o KRS, którego przepisy wymagają zmian odpowiednio do proponowanego art. 6 pkt 2 ustawy.

Z projektem ustawy zapoznano także Przewodniczących Wydziałów Gospodarczych Krajowego Rejestru Sądowego, którzy zaproponowali niewielkie zmiany redakcyjne w art. 9 ust. 2 i 5 oraz w art. 40 pkt 4 ustawy o KRS. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione.

Pozostałe podmioty nie przesłały uwag do projektu ustawy.